

Pelgrimstocht op de bank

Colofon

ISBN: 978 94 6365 340 4

1e druk 2021

© 2021, Henrike Brunsting

Exemplaren zijn te bestellen via de boekhandel

of rechtstreeks bij de uitgeverij:

Uitgeverij Elikser

Ossekop 4

8911 LE Leeuwarden

www.elikser.nl

Vormgeving binnenwerk en omslag: Evelien Veenstra

Foto omslag: Henrike Brunsting

Foto auteur: Elena Jongman

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op wat voor wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur en de uitgeverij.

This book may not be reproduced by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the author and the publisher.

Pelgrimstocht op de bank

Henrike Brunsting

Voor mijn moeder, mijn vader en mijn broer.
Voor mijn oma en opa 'van de paardjes' en oma en opa 'van Sonja'.
Mijn familie, uit wie ik voortkom, die in mij voortleeft.

*Voor degene in een schuilhoek achter glas
Voor degene met de dichtbeslagen ramen
Voor degene die dacht dat ie alleen was
Moet nu weten, we zijn allemaal samen*

(Uit: Ramses Shaffy –

Zing, vecht, huil, bid, lach, werk en bewonder)

Voorwoord

Menselijkheid, dat is wat me fascineert. Hoe de mens werkt en ook hoe de mens niet werkt. Menselijkheid: het verschil tussen je gek voelen en gewoon mens zijn, wetende dat al jouw gedachten en gevoelens ook door andere mensen worden gevoeld. Dat je eigenlijk heel normaal bent.

In een tijd dat ik net zo hard weer uit mijn ‘carrière’ denderde als dat ik er in sneltreinvaart in was gestapt, begon mijn zoektocht naar hoe ik mijn volwassen leven wilde vormgeven. Ik had behoefte aan avontuur, natuur en werken met mijn handen en vertrok voor onbepaalde tijd naar Australië. Er ontstond onrust in mij en eenmaal terug in Nederland volgde een pad langs hulpverleners in soms wanhopige pogingen om van mijn onrust, en later angst, af te komen. Vrienden van mij volgden hierin hun eigen pad en godzijdank konden we af en toe met een biertje in de hand lachen om hoe een paardencoach ons probleem had verklaard aan de hand van de houding van haar paard, of hoe we vol wantrouwen geblinddoekt in de behandelkamer van een haptonoom hadden gestaan.

In die tijd snakte ik naar een boek, een verhaal, dat mij gerust zou stellen. Dat ik niet gek ben. Dat ik gewoon mens ben. De talloze boeken die begonnen met ‘Tien tips om ...’ en eindigden in een succesverhaal, hielpen niet om de druk te temperen om mijn eigen succes te moeten maken. Om de schuld en schaamte weg te nemen, toen het me een tijd gewoonweg niet lukte om te solliciteren. Jaren later voelde ik dat ik dit boek te schrijven had. Gebaseerd op mijn eigen verhaal, maar dan wel vrij geschreven in romanvorm. Een eerlijk, rauw verhaal met humor over de menselijkheid van de mens én van de hulpverlener. Over de geborgenheid en uitdaging van familiebanden. En over liefde, natuurlijk.

Proloog

Kingsford Smith International Airport Sydney. Het is donker buiten. Katie is net weer vertrokken. Ik ben blij dat ze me gauw alleen heeft gelaten. Geen uitgerekt afscheid. Met dat zij tussen de schuifdeuren door naar buiten loopt, wordt mijn laatste lopende verbinding met Australië doorgeknipt door de deuren die zich achter haar sluiten. Zes maanden geleden kwam zij mij hier ook ophalen.

Ik ga zitten op een van die aan elkaar geritste stoelen en kijk om me heen. Er lopen honderden, zo niet duizenden mensen kriskras door elkaar, die ook iets beginnen of eindigen op dit moment. Ze gaan of zijn gekomen. Er gebeurt veel, en ook niets. Ik zit daar en het is me ineens helder waarom je op het vliegveld achter de douane geen belasting hoeft te betalen. Dit is echt een niemandsland. Ik voel me niet meer in Australië en ook zeker niet verbonden met Nederland. Tess, mijn vriendin, wacht aan de andere kant op mij. Een maand geleden was ze nog hier. Ze is zo blij. En ik? Ja, ik wil bij haar zijn. Denk ik. Haar vrolijke hoofd, haar mooie blik en haar lichaam tegen het mijne. Maar ze weet niet alles. En dat knaagt aan me, zoals een muis aan de restjes voedsel in de donkere spleet tussen het aanrecht en de keukenwand. Nederland, wat moet ik daar? Ik moet werken. Hoe? Waar? Hè ...? Ik heb geen huis, geen idee. En wat verwacht zij? Ik verwacht haar kwispelend bij aankomst. Wat heb ik te bieden? Kon ik hier maar blijven zitten. Niet vooruit, niet achteruit, van ruimte, minder ruimte, naar moet, moet, moet.

Alles had ik opgezegd om hiernaartoe te gaan. Het moest, ik wilde, dat voelde ik aan alles. Het was al overtijd. Ik be-

gon aan mijn eerste baan, omdat het zo verstandig was. Hoe kwam je anders weer aan zo'n kans in die sector? 'Banen zijn moeilijk te vinden tegenwoordig, Evelien. Je bent gek als je dit laat lopen.' Ik was gek dat ik het deed, maar blijkbaar had ik iets te leren. Na een jaar zwemmen stuurden ze me het bad uit. Wat een opluchting dat ze mij het trappetje wezen. Gelijk wist ik: ik ga. Relatie of geen relatie. Verstandig of niet. Dit oergevoel moest ik volgen. Ik zegde mijn appartement op en ik zegde haar op. Ik wilde naar buiten. Ik ging naar Australië. Nergens aan verbonden, behalve aan mezelf, daar zit ik aan vast.

Waar ga ik naar terug, na dit knettergekke avontuurlijke leven van het afgelopen half jaar? De zon scheen al waar ik ging. Mijn eerste eigen auto, een Ford Futura-station, als een ware *aussie*. En mijn eerste tweedehands versnellingsbak en een mysterieus probleem met stotterende banden waarvan later bleek dat de oorzaak een loszittend wiel was. Op een crossmotor schapen binnenhalen van een perceel van bijna honderd vierkante kilometer. Ik met de kinderhoed, want daar zat een touwtje om, nadat de cowboyhoed op de motor van mijn hoofd bleef waaien. Onderweg, het kon me nooit lang genoeg duren. Van Melbourne dwars door Australië naar Darwin. Bijna vierduizend kilometer in veertien dagen. Terug naar de boerderij om te helpen bij de overstromingen, waarbij het water steeds dichterbij het huis kwam. En Bill die kamperend waakte bij de schapen, die letterlijk op het droge waren gebracht. Toen ik voor het eerst bij hen aankwam, zei hij dat ze in Australië zouden zeggen dat ik anorexia heb. In Nederland zouden ze zeggen dat zij obees zijn. Dat verschil was aan het einde van de vier maanden die ik daar

was al kleiner, met elke dag twee of drie maaltijden met steak en worstjes uit eigen tuin.

Haar wekker gaat, ik kreun in afkeuring. Ze draait zich om en vindt mijn lijf. Ze drukt haar warme lichaam tegen het mijne en ik trek haar tegen me aan. Ze legt haar hoofd op m'n borst en ik kus haar op haar haar en snuif de geur op. Zo liggen we tussen slapen en wakker zijn. Haar adem op mijn huid. Voel ik het? Ze is er. Zij is er.

Haar wekker gaat weer. Wat een kutgeluid. Ze draait zich om om hem uit te zetten. Ogen open, klaar voor de dag, zie ik door mijn wimpers. Ochtendmensen. Blij kijkt ze me aan, als een golden retriever en vanbinnen glimlach ik. Ze kust me. Ik haal m'n hand door haar haar, ik houd van haar haar. En zij houdt van mij. 'Oké, opstaan!', roept ze en ze springt uit bed. De dag is begonnen. Ze stampt naar de badkamer, rukt aan de kruk van de klemmende deur, schuift de douchedeur opzij en in één beweging gaat de douche aan. De deur klapt dicht tegen het kozijn. De la wordt tot het uiterste opengetrokken en met een klap weer op z'n plek gezet. Dan hoor ik even niets, maar ik weet dat ze nu haar haar vastmaakt met een elastiekje: 's ochtends wast ze het niet. Ik hoor hoe haar handen en het textiel van haar boxershirt over haar benen glijden. En de doffe klap van de rieten deksel van de wasmand die de zwaartekracht weer op zijn plek trekt. Ik hoor geen deurtje klappen, dus de handdoek van gisteren gaat nog een dag mee. De douchedeur schuift open en klapt weer dicht. Het water klettert, soms veel ineens, soms een constante stroom. Ik hoor het dopje van de douchegel loskomen, even later weer worden dichtgedrukt en de volle plastic fles die terug op zijn plaats gezet wordt op de rand van de douchebak. Ik trek de dekens nog eens stevig onder

m'n kin, krimp met m'n lijf in elkaar en adem een keer diep in en uit. Nog even, laat me nog even slapen, nog even in die droomwereld. Maar mijn hoofd is al wakker. Ik ontken. De kraan piept dicht, de deur wordt naar de kant geschoven en ik hoor haar de handdoek schuren over haar lijf. Voeten op de badmat en de douchedeur klapt weer dicht.

Met harde passen loopt ze naar de ladekast op de overloop. String, beha. Passen naar de trap, waar haar kleren nog over de reling hangen van de vorige dag. Het geluid van haar voet die in haar spijkerbroek schiet, het klinken van de gesp van haar riem, die nog in de broek zit. De stof van haar hemdje over haar bovenlijf, knoopjes van een blouse die worden dichtgedrukt. Dan stapt ze kordaat de houten treden van de trap af. Van de kamer naar de keuken. Ik hoor het keukenkastje dichtvallen; ze heeft haar yoghurtshaaltje. De waterkoker gaat aan en twee minuten later stampst ze weer de trap op. Ik hoor het metaal van de lepel schrapen over het aardewerk voor het laatste beetje yoghurt met cruesli. De la in de badkamer gaat open en ik hoor het snoer van de föhn dat het plastic ervan raakt. Het laatje klapt dicht. Harde passen naar de overloop, stekker in het stopcontact, de föhn gaat aan. Drie minuten. De schuifdeur van de kledingkast gaat open, hakken worden eruit gepakt en neergezet op de vloer. Één voet gaat erin, tak, op de vloer. Andere voet erin, tak, op de vloer.

Ik hoor haar hakken mijn kant op komen en ik draai me om.

‘Tot later, slaapkop.’

Ze geeft me een kus. Ze ruikt te sterk naar parfum. En douchegel. En ze is koud. En beweeglijk.

Ik leg m'n hand op haar wang en kus haar.

‘Fijne dag.’

Dan stampst ze klakkend de houten trap af. Klakkend over het parket. Ze schiet haar jas aan, trekt de deur uit het slot en ik hoor haar hakken voet zetten op de betonnen vloer van het portiek. En bam, de deur valt stevig terug in het slot.

En dan, niks.

Na alle geluiden van het ochtendritueel die in mijn oren voorbijkwamen is er nu stilte.

Hoe hard ik mijn ogen ook dichthoud en de dekens tegen me aan trek: deze dag is begonnen. De wereld draait weer door, ik ben me er bewust van. Net als gisteren, en eergisteren. Er staat mij een dag te wachten waarop ik maar weer naar vacatures zal kijken. Naar potentiële levens die niet de mijne zijn. Het beklemt me. Het zoeken naar een huis beklemt me.

Oost, west

We rijden van Den Haag naar Den Helder, bestemming Texel. Sara, goede vriendin en partner in crime vanaf dat we kleuters waren, viert haar verjaardag en ik kijk ernaar uit. Lekker met een stel gekken biertjes drinken. Je weet nooit waar de avond, de nacht, naartoe gaat en daar houd ik van. Ik ben nu vier weken terug uit Australië en weer op weg naar een eiland.

Mijn twijfels parkeer ik bij de haven van het vasteland. Mijn ideeën over hoe het al dan niet zou moeten. Wat ik zou moeten. Moeten. De parkeerplaats is al aardig vol, maar ik vind nog een plekje. Terwijl ik met Tess naar de steiger loop, rijden de auto's net de boot af. Over de brug lopen we de boot op en ik voel me lichter dan daarnet. Er is iets rustgevends aan deze brug, die er al tientallen jaren onveranderd zijn ding doet, hij draagt me wel. Op de boot lopen we de trappen op en door de draaideuren de salon in. Het voelt als een huiskamer, met de donkere kleuren rood, blauw en groen van de bankbekleding, de beige tafels met dikke bruine randen en het licht van de lampen niet feller dan nodig om te kunnen zien wat je eet of drinkt.

‘Wil jij iets? Koffie, soep?’, vraag ik Tess.

‘Cappuccino, lekker.’

Ik loop door naar het buffet om een tomatensoep en twee cappuccino te halen. Het is een fijne gedachte dat de tomatensoep er altijd is, precies zoals hij altijd is. Alleen een enkele keer in de winter, als de erwtensoep ook in de roulatie is en deze wordt gecombineerd met de groentesoep, valt de tomatensoep buiten de boot en druij ik af. Ik houd van veel balletjes in mijn soep, maar ik wil niet te lang in de soep-

pan roeren om ze eruit te vissen, want dan valt het op. In mijn achterhoofd zegt mijn vader: ‘Niet alle balletjes eruit zoeken!’ In een soepele beweging zigzag ik met de soeplepel net onder de balletjes langs en houd hem dan tegen de rand van de pan net boven de soep om voorzichtig de soep ertussenuit te laten lopen. Dan schep ik mijn vangst in mijn kom. Jackpot, zeven ballen. Content reken ik af, loop naar het voorste deel van het schip en ga naast Tess op het blauwe deel van de bank zitten. De Dokter Wagemaker duwt zich van de kade af en mijn lichaam duwt mee. We gaan vooruit.

Ik ontmoette haar op een festival. Met liefde was ik niet bezig, want het was nog niet zo lang over tussen mij en mijn eerste liefde. Mijn hart was gebroken, al had ik het inmiddels bij elkaar geraapt, wat geplakt hier en daar en voelde het alweer wat sterker aan. Even verderop zag ik haar staan lachen met haar vrienden, in de tent waar we naar de Foo Fighters stonden te kijken. Ze viel me gelijk op. Stralende ogen, energie, benen stevig op de grond en toch iets luchtigs. Mooie bruine krullen. We zagen elkaar staan, later bij de bar en ze draaide zich naar me toe met die glinsterende ogen.

‘Wat een band hè!’, zei ze.

Al gauw kletsten en lachten we een eind weg, waarover weet ik allang niet meer.

‘Waar kom je vandaan?’, vroeg ik haar.

‘Den Haag.’

Vanuit mijn buik kwam een glimlach naar boven.

‘Over twee maanden verhuis ik ook naar Den Haag!’

‘Echt?!’

We lachten naar elkaar, een vriendschap werd geboren. Op dat moment dacht ik niet aan meer dan dat.

We hielden contact en toen ik eenmaal in Den Haag woonde, duurde het een paar maanden tot we eraan toekwamen om met elkaar af te spreken, maar het klikte en vanaf dat moment zagen we elkaar regelmatig. Ik was gecharmeerd van haar. Toch zag ik niet direct mogelijkheden, want tot dan toe had ze het vooral over mannen gehad, totdat ik op een avond met vrienden in de stad was en we op het punt stonden om naar huis te gaan.

‘Ben je er nog??’ Ik zag het berichtje van Tess op mijn telefoon toen ik mijn jas aantrok. Ik wist dat ze ook in de stad zou zijn met collega’s en ook die dropen blijkbaar af.

Tien minuten later vonden onze blikken elkaar voor de deur van de kroeg waar we hadden afgesproken. Drie bier-tjes later aan de bar waar we aan hingen, viel me haar blik ineens op. Ze keek naar me, ze zag me, op een andere manier dan andere vriendinnen. Met het later worden van de avond, kwamen we dichtertegen elkaar te staan. Het was drukker geworden in de kroeg en we lieten ons door de mensen die ons steeds verder insloten zonder protest tegen elkaar aan drukken. Ik voelde warmte door mijn lijf gaan en mijn hart klopte sneller dan normaal. Haar hand legde ze net wat langer op mijn onderarm toen ze vroeg of ik nog wat wilde drinken.

De muziek ging steeds een tandje harder en ik keek haar aan en zei: ‘Ga je mee?’, terwijl ik naar de dansvloer knikte. Zonder iets te zeggen pakte ze m’n hand vast en trok me mee, een warme golf zinderde door m’n lichaam. We keken elkaar aan en nog voordat het nummer voorbij was, voordat ik kon bedenken wat het gevolg kon zijn, zette ik mijn bier net iets te hard in de goot aan de muur en zoende haar. En zij zoende mij. En hoe. Voor mijn gevoel hebben we uren zo op die dansvloer gestaan.

Nu zitten we hier iets meer dan een jaar later samen op de boot naar Texel. We krijgen het over ons plan om ergens ontwikkelingswerk te gaan doen. Tess wil dat graag, weg van het kantoor waar ze werkt, eropuit. Iets betekenen op een plek waar ze van meer betekenis kan zijn dan hier. Het lijkt mij bijzonder om met haar mee te gaan.

‘Ik heb m’n collega nog gesproken over die man die hij kent van die hulporganisatie, die betrokken is bij een project in Ethiopië’, vertelt ze.

M’n buik krimpt ineen.

‘Hij heeft contact met hem gehad en het klonk alsof er mogelijkheden waren. Hij heeft mijn e-mailadres gegeven en de man zou bij me terugkomen. Tof hè?’

‘Hmhm’, mompel ik instemmend, al starend door het raam over de donkere zee.

Als ik nu zou vertrekken naar Afrika, heb ik nog steeds niets als ik daarna weer terugkom in Nederland. Het voelt als uitstel. Het maakt me onzeker, nerveus, maar ik durf het niet hardop te zeggen. Bang voor wat het zou betekenen voor onze relatie. Het voelt alsof ik daarmee uitspreek dat ik ook daar onzeker over ben, dat het dan over is, dus ik zeg niets en denk na. Ze moet merken dat mijn enthousiasme minder groot is dan dat van haar. Ze heeft nog steeds die glinstering in haar ogen zoals toen ik haar ontmoette, maar als ik die ogen nu zie, voelt het alsof ze hoopvol iets van mij verwacht. Iets waarvan ik bang ben dat ik het haar niet kan geven.

Ik heb net de laatste hap soep naar binnen gelepeld als een vrouwelijke stem aankondigt dat we Texel naderen. Ze zoekt automobilisten zich naar hun voertuigen te begeven, ze wenst ons een goed verblijf op het eiland en ‘de Texelaars, welkom thuis’. Omdat we een eilander bezoeken is het alsof

dat laatste ook voor ons geldt en dat geeft me een warm gevoel. We lopen naar de voorkant van de boot om er daar af te gaan, gaan de brug over, lopen de trap af en beneden stappen we op de buurtbus richting Oosterend, waar het feestje is.

‘Mooi dat je er bent’, zegt Sara, een mooie, lange, dunne meid die naast haar voeten in het Drentse zand iets hipsters heeft en doorgaans een of twee in katzwijn gevallen mannen om zich heen heeft. Terwijl ze het zegt drukt ze me een flesje Heineken in m’n hand, niet mijn favoriet, maar hij is koud en hij is er voor me. In groep één kwamen Sara en ik bij elkaar in de klas en tot en met ons eindexamen van het vwo is dat zo gebleven. Daarna trokken we beiden naar dezelfde stad voor onze studies. In al die jaren waren er perioden dat we onafscheidelijk waren en perioden dat we elkaar nauwelijks zagen. Maar ik was erbij op het schoolfeest toen Daniël, de populairste jongen van de klas, haar op haar twaalftde haar eerste zoen gaf en zij kende Bas, de jongen die zijn tong in mijn mond rond liet gaan toen ik dertien was. Onze vriendschap heeft een sterke basis.

Op een steigerhouten bankje met daarop een Texels schapenvachtje, leun ik met mijn rug tegen de muur. Tess zit naast mij. Mijn gedachten dwalen af van de uitbundige stemming van het feestje. Ik ben koud terug in Nederland, zonder eigen huis of een idee wat ik ga doen. Nog maar anderhalve maand geleden zat ik in de hete Australische woestijn en ik had me toen niet kunnen bedenken dat ik hier nu zou zitten.

‘Pijn is onvermijdelijk, lijden is optioneel!’, roept Tess over tafel en ze trekt me weer naar het hier-en-nu. Vier bier worden met vastberadenheid voor onze neuzen op tafel gezet. Ik houd van het krachtige contact van het flesje met het hout van de tafel. Van de aanmoediging van degene die hem voor me neerzet: ga door, toe maar, je hoeft je niet in te